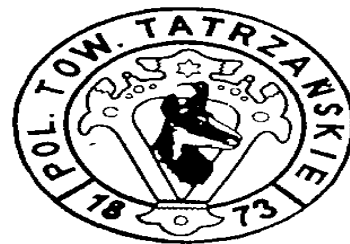

KLIMEK

POLSKIE TOWARZYSTWO TATRZAŃSKIE
BIULETYN INFORMACYJNY ZARZĄDU
ODDZIAŁU SOSNOWIEC

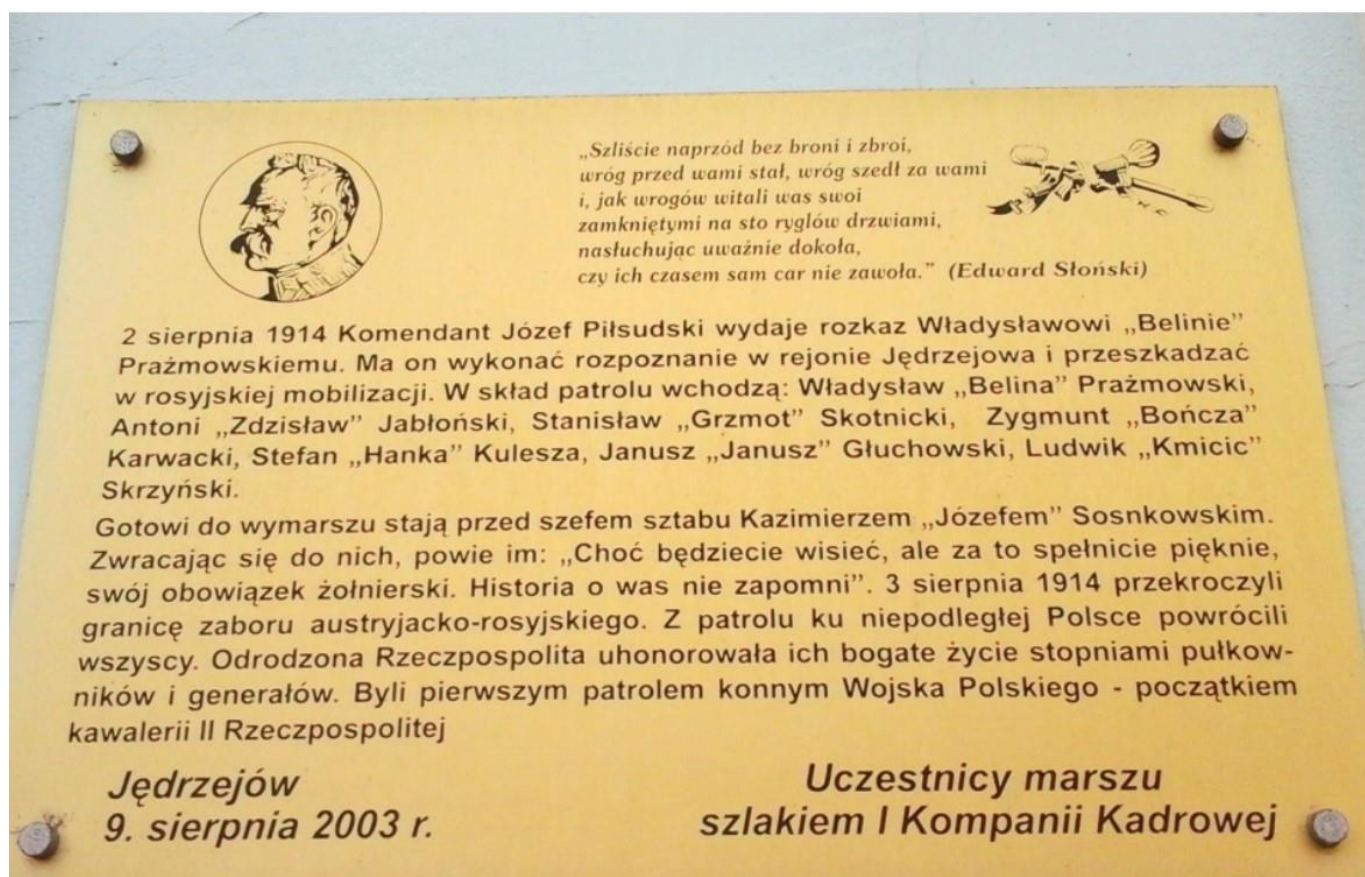
ROK XXVII

LUTY 2022

2(107)

Szlakami I wojny światowej : Jędrzejów

I wojna światowa pozostawiła wiele śladów w Jędrzejowie. Do historii przeszedł pobyt „Kadrówki” Józefa Piłsudskiego. Liczyła 160 żołnierzy Związków Strzeleckich i Drużyn Strzeleckich. Wyruszyła z Krakowa w nocy z 5 na 6 sierpnia 1914 r. W marszu przekroczyła granice zaboru rosyjskiego i w dniu 9 sierpnia 1914 r. wkroczyła do Jędrzejowa. Z punktu widzenia wojskowego był to mało znaczący epizod, ale ciężar polityczny tego wydarzenia zaważył na dalszych losach Polski. Warto dodać, że żołnierze nie byli witani zbyt radośnie. Znamienna jest treść tablicy upamiętniającej te wydarzenia.

„Kadrówka” Piłsudskiego na rynku w Jędrzejowie w dniu 9.08.1914 r.

Józef Piłsudski ponownie w Jędrzejowie będzie przebywać w 1915 r. Te wydarzenia upamiętnia tablica w rynku na budynku Przypkowskich.

Tablica poświęcona Józefowi Piłsudskiemu na budynku „Muzeum zegarów” w Jędrzejowie

W okolicach Jędrzejowa toczyły się zacięte walki w czasie I wojny światowej. Pamiątką po tych wydarzeniach jest cmentarz wojenny założony w 1915 r. Przy wejściu na cmentarz znajdował się napis „*K.u K. Militär Friedhof*”. Obok cmentarza w tym samym roku wzniesiona została drewniana kaplica przez żołnierzy armii austro - węgierskiej. Kiedyś cmentarz wojenny był samodzielnym cmentarzem. Z czasem w miarę rozrostu cmentarza parafialnego, stał się jego częścią.

Cmentarz wojenny i dawna kaplica

Na cmentarzu wojennym znajduje się 61 żeliwnych krzyży. Na cmentarzu pochowano:

- 84 żołnierzy armii austro – węgierskiej
- 14 żołnierzy armii niemieckiej
- 45 żołnierzy armii rosyjskiej
- 29 żołnierzy o nieznanej przynależności armijnej
- 4 Legionistów

Opracowanie : Zbigniew Jaskiernia

Park Militarno – Historyczny „Reduta” w Dąbrowie Górniczej

W Dąbrowie Górniczej przy ul. Legionów Polskich 69 znajduje się Muzeum Miejskie „Sztygarka”. Na terenie przylegającym do Muzeum w dniu 22 czerwca 2013 r. otwarto Park Militarno- Historyczny „Reduta”. Na terenie Parku zgromadzono wiele ciekawych eksponatów wojskowych. Do najciekawszych należą:

- Czołg pływający PT 76
- Czołg T 55
- Transporter SKOT
- Rakieta ziemia- powietrze S -75 Dźwina
- 2 samochody marki Star 660
- Samochód ZIL 151
- Moździerz 120 mm
- Haubica 122 mm

Ponadto na terenie parku zrekonstruowano elementy wieżyczek strzeleckich i okopów. Park znajduje się pod opieką Muzeum „Sztygarka” oraz grupy wolontariuszy, które działają w stowarzyszeniach zajmującymi się rekonstrukcjami historycznymi. Warto dodać, że w Parku znajduje się ponadto wielka prasa hutnicza. Park cały czas zabiega o nowe eksponaty. Warto odwiedzić to miejsce.

Opracowanie i foto: Zbigniew Jaskiernia

Zebranie Oddziału PTT w Sosnowcu w dniu 12 stycznia 2022 r.

W dniu 12 stycznia 2022 r. w restauracji „Mood Food & Bar” odbyło się kolejne spotkanie członków Oddziału PTT w Sosnowcu. Zebranie prowadził Prezes Tomasz Grabolus. Na początku zebrania minutą ciszy uczczono Andrzeja, sympatyka Oddziału, który zmarł w ostatnich dniach. Jeździł na „Zimowe Wejścia Babią”, oraz na „Pożegnania Lata na Jasieniu. Pogrzeb Andrzeja odbył się w dniu 15 stycznia 2022 r. w Katowicach. Prezes poinformował o przygotowaniach do kolejnego „Zimowego Wejścia na Babią Górę”. Impreza w tym roku odbędzie się w dniach 25-27.02.2022 r. Zakwaterowanie zaplanowano w schronisku na Markowych Szczawinach oraz w Zawoi. Sekretarz Oddziału Zbigniew Jaskiernia przekazał informację, że w okresie od marca do kwietnia 2022 r. musi odbyć się Zebranie Sprawozdawczo- Wyborcze Oddziału. Natomiast na czerwiec tego roku zaplanowany jest Zjazd PTT. Skarbniczka Oddziału Agnieszka Matuszak zbierała składki członkowskie. Kolega Jerzy Kulawiak poinformował o kolejnych sukcesach osiągniętych w judo. Jest jednym z najstarszych osób uprawiających tę dyscyplinę w Polsce. Jurek mimo posiadania 77 lat stale wyjeżdża na zawody krajowe i zagraniczne. Do większych sukcesów osiągniętych przez Jurka w ostatnich dwóch latach należy zaliczyć:

- I miejsce w Pucharze Polski w Płocku w latach 2020-2021. Kategoria Masters.
- Mistrzostwa Polski w Krakowie (2020), Mistrzostwa Polski w Luboniu (2021)- I miejsce w kat. Masters.
- Mistrzostwa Mazowsza- VI 2021- I miejsce w kat. Masters.

Jurkowi życzymy dobrej kondycji i dalszych sukcesów.

Jurek Kulawiak prezentuje swoje trofea sportowe

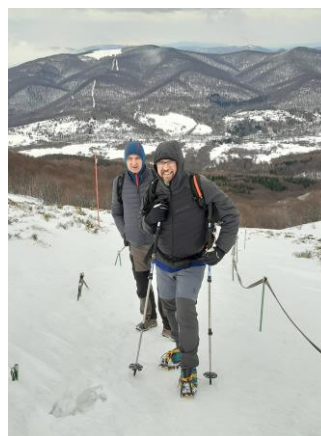
W kolejnej części spotkania Paweł Kosmała złożył relację z wyjazdu w Bieszczady w dniach 5 – 9 stycznia 2022 r. Organizatorem imprezy był Wojtek Iwański. W imprezie wzięło udział 24 osoby, a uczestnicy byli zakwaterowani w pensjonacie „Stajnia” w Wołosatem. Impreza przybrała nazwę „Zimowe bieszczadzkie anioły”.

Paweł wygłasza prelekcję na temat imprezy „Zimowe bieszczadzkie anioły”.

Działyły dwie grupy. Jedna skiturowa i druga piesza. W trakcie pobytu zrealizowano następujące trasy.
I dzień: Grupa skiturowa (Tarnica i Szeroki Wierch), piesza (Halicz i Rozsypaniec).
II dzień: Grupa skiturowa (Przełęcz Bukowska, Rozsypaniec, Halicz), piesza (Rawki i Połonica Caryńska)
III dzień: Grupa skiturowa (Rawki), piesza (Smerek i Połonica Wetlińska).
IV dzień: Grupa skiturowa (Tarnica).

Wieczne godziny miło upływały przy akompaniamencie 5 gitar.

Opracowanie na podstawie relacji Pawła Kosmali. Foto: Archiwum O/PTT Sosnowiec

Anka Kowalska – 90. Rocznica urodzin

Urodziła się w Sosnowcu w dniu 22 lutego 1932 r. W czasie II wojny do 1940 r. przebywała w Sosnowcu, a potem na wsi pod Olkuszem. Po wojnie uczęszczała w Sosnowcu do II LO im. E. Plater. Maturę zdała w 1950 r. w Będzinie. W 1955 r. ukończyła polonistykę na KUL. Mieszkała w Warszawie. Debiutowała już w okresie studiów publikując swoje wiersze w „Słowie Powszechnym”. Była redaktorką pisma „Kierunki”. Współpracowała z wydawnictwem Stowarzyszenia „PAX”. Publikowała w pismach:

- „Życie i myśli”
- „Współczesność”

Była członkiem Związku Literatów Polskich i Stowarzyszenia Pisarzy Polskich. Współpracowała z pismami drugiego obiegu:

- „Puls”
- „Zapis”
- „Biuletyn Informacyjny KOR”
- „Kultura niezależna”
- „Krytyka”
- Paryska „Kultura”
- „Zeszyty Literackie”

Na bazie jej powieści „Pestka” Krystyna Janda w 1995 r. nakręciła film. Od 1976 r. współpracowała z Komitetem Obrony Robotników. Była bliską współpracowniczką Jacka Kuronia. Działała w „Solidarności”. W latach 1981-1982 internowana. Zmarła w dniu 29 czerwca 2008 r. Pochowana w Sosnowcu na cmentarzu przy ul. Smutnej.

Miejsce spoczynku na cmentarzu w Sosnowcu

Opracowanie: Z.Jaskiernia

Szlakami Oddziału Partyzanckiego „Jędrusie”

Na ziemi świętokrzyskiej w Sulisławicach znajduje się wiele pamiątek po działalności Oddziału Partyzanckiego „Jędrusie”. Oddział działał od wiosny 1941 r. do końca wojny. Założycielem i pierwszym jego dowódcą był Władysław Jasiński ps. „Jędrus”. Zasłynął wieloma akcjami. Do najważniejszych należy wyzwolenie więźniów w Opatowie i Mielcu. Łącznie uratowano 200 osób. Oddział z początku samodzielny z czasem wszedł w skład 4 kompanii 2 Pułku Piechoty Legionów AK Ziemi Sandomierskiej. Na terenie Parafii Rzymskokatolickiej pw Narodzenia NMP w Sulisławicach znajduje się Muzeum Oddziału.

Sulisławice na ziemi sandomierskiej posiadają dwa kościoły: jeden z początku XIII wieku, drugi z końca XIX wieku. W nowym kościele znajduje się łaskami słynący obraz Matki Boskiej Bolesnej – „Misericordia Domini”.

Obraz ten pochodzący ze szkoły nowosądeckiej z ok. 1450 r. o wymiarach 22 x 22 cm, jak stwierdzili konserwatorzy, jest wieczkiem bursy (pudelfka), którego używał kapłan udając się do chorych.

Obraz przywiozła do pobliskiej Ruszczy w 1610 r. branka, Rosjanka Dorota Ogrufina. Umieszczony w głównym ołtarzu zasłynął niezwykłymi łaskami. Jego koronacja odbyła się 8 września 1913 r., a dokonał jej ks. bp Marian Ryx.

W nocy z 14/15 kwietnia 1940 r. świętokradzka ręka skradła korony i wota z obrazu. Sam obraz cudem ocalał.

W 1989/90 r. obraz poddany został gruntowej konserwacji. Ojciec święty Jan Paweł II w czasie VI pielgrzymki do Ojczyzny poświęcił nowe korony w Radomiu, a rekonstrukcji obrazu dokonał Nuncjusz Apostolski Abp Józef Kowalczyk dnia 7 lipca 1991 r. w Sulisławicach. W nocy z 27/28 października 1992 r. ponownie skradziono obraz, który odnalazł się 17 marca 1994 r. w Warszawie. W międzyczasie, 7 października 1993 r. Nuncjusz Abp Józef Kowalczyk w obecności Ks. Bp. Ordynariusza Wacława Świerżawskiego dokonał koronacji kopii „koronami papieskimi”.

Od 25 marca do 7 września 1994 r. odzyskany obraz był przechowywany w Kurii Biskupiej w Sandomierzu. 7 września 1994 r. obraz został przeniesiony do Sulisławic, a 8 września 1994 r. odbyła się uroczysta reintronizacja Cudownego Obrazu przy licznych udziałach Episkopatu, kapłanów, wspólnot zakonnych i pielgrzymów z całej diecezji.

Co się zaś tyczy łask i cudów dla szczupłości niniejszego opracowania, niektóre tylko przytaczamy.

Zapiski i tradycja ustna od dawna przekazują wieści o niezwykłych wydarzeniach, zjawiskach, uzdrowieniach, łaskach, które zostały wywołane przez oddziaływanie sulisławskiego wizerunku.

Oto kilka wybranych przykładów:

„...Pamiętnego dla Polski 1655 r. przez cały tydzień poprzedzający święto Narodzenia Najświętszej Maryi Panny jakaś niewidzialna ręka zapalała świece na ołtarzu, w którym umieszczony został obraz.

Dodatkowo niezwykle było też zjawisko nie wypalania się wosku, mimo długotrwałego świecenia. Wtedy też ponoć dzwon sam się rozdzwonił...”

„...Mieszkaniec Polańca i częsty pątnik na pielgrzymkowych szlakach, Sebastian Kwiaton, straciwszy w 60. roku życia wzrok, udał się jeszcze raz przed oblicze Matki Boskiej Sulisławskiej i żarliwie modlił się przez całą noc. Rano odzyskał wzrok, którym cieszył się do końca swojego życia...”

„...Agnieszka Wojciechowa z Sulisławic, uczyniwszy przysięgę mówi: „Podczas powietrza moja dziewczynka Krystyna, powietrzem zarażona umarła w południe, i leżała umarła od śródmieczera, i kiedy już dół wykopał grabarz, wracam się od dołu z grabarzem po ciało zmarłej córki, idę a serdecznie płacząc i zawołałam do Najświętszej Panny Sulisławskiej: O najświętsza Panienko Sulisławska, tyłkom Ci tę jedną córkę miała i tobiem ją oddawała; aż w tym wybieży dziewczka przeciwko mnie dając mi znać. Gospodyni, pódz co prędzej, już Krystynka wstała; jam się zlekła i bałam się wnieść do izby, aż samego męża zawołaawszy; i tak wniędziemy do izby, zastaliśmy córeczkę, która niewstawała przez kilka czasów, wstała na ten czas o swej mocy, i stała na łóżku jak różany kwiat.” – To potwierdzili także świadkowie”.

(wg pisowni z 1857 r.)

Kyrie, eleison. *Chryste, eleison. Kyrie eleison.*
Chryste, usłysz nas. *Chryste wysłuchaj nas.*
Ojciec z nieba, Boże, *zmiłuj się nad nami.*
Synu, Odkupicielu świata, Boże,
Duchu Święty, Boże,
Święta Trójco, Jedyny Boże,

Święta Maryjo, *modł się za nami.*
Święta Boża Rodzicielko,
Matko, podejmująca trudy podróży z Nazaretu do Betlejem,
Matko przebita mieczem proroctwa Symeona,
Matko, uciekająca całą rodziną do Egiptu,
Matko, szukająca swego Dziecka w świątyni,
Matko, zatrwożona przepowiadaniem Syna o jego mecie,
Matko, zasmucona odrzuceniem Jezusa jako Mesjasza,
Matko, zatroskana o Syna idącego do Jerozolimy,
Matko, któraś z niedowierzaniem wysłuchiwała wyroku śmierci na Syna,

Litania
do Matki Bożej Bolesnej
w Sulisławicach

Informacja historyczna o Parafii pw. Narodzenia NMP w Sulisławicach

Parafia Rzymskokatolicka
pw. Narodzenia NMP
w Sulisławicach

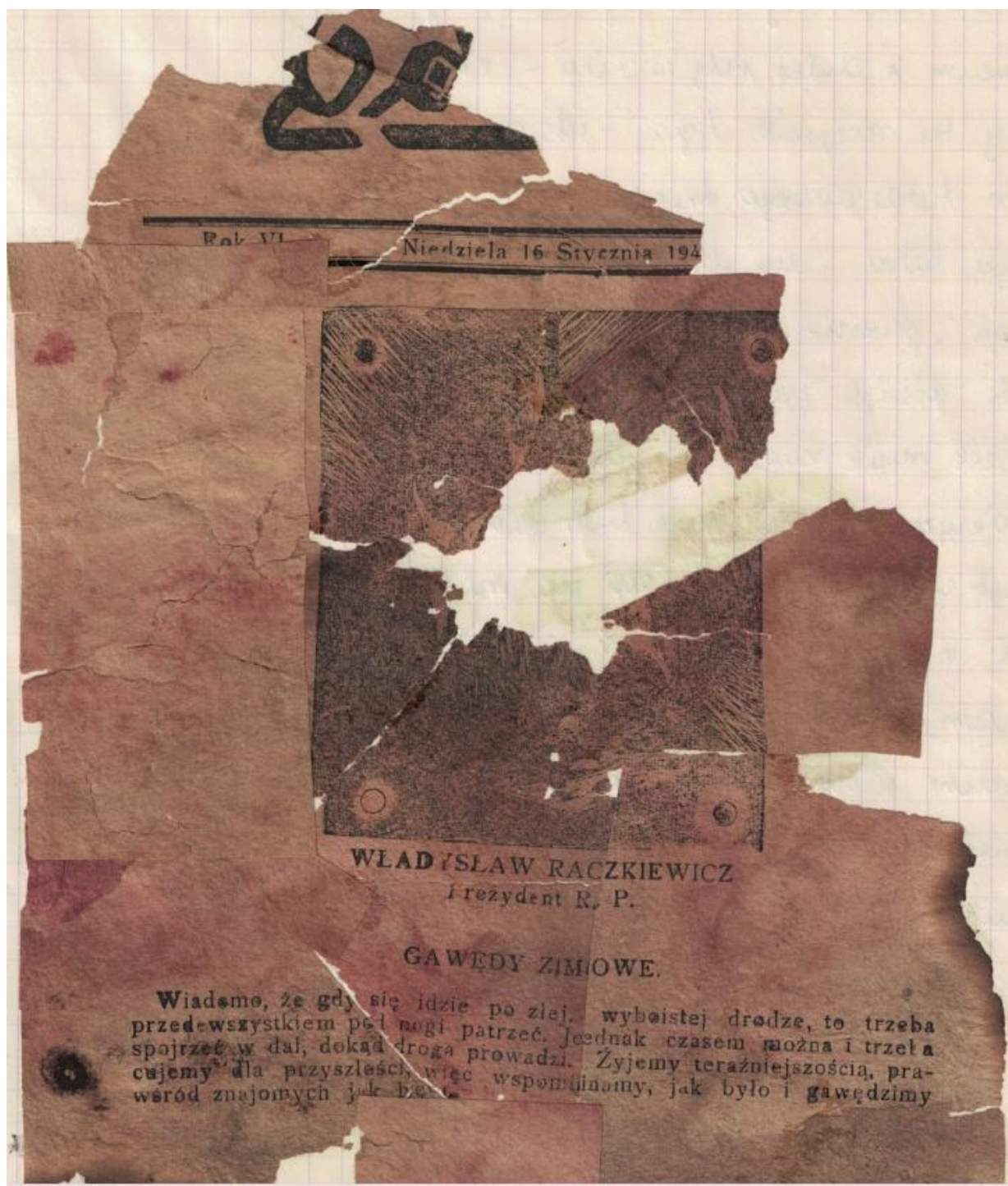

CUDOWNY OBRAZ

MATKI BOŻEJ SULISŁAWSKIEJ

Cudowny obraz Matki Boskiej Sulisławskiej w Sulisławicach

Moja rodzina ze strony matki mieszkała w pobliskim Łoniowie. Brat mamy Kazimierz Stobiński ps. „Piorun” był członkiem Oddziału „Jędrusie”. W okresie szkolnym często odwiedzałem Sulisławice. Jeden z bliskich kolegów zamieszkały w Sulisławicach pokazał mi miejsce, gdzie „Jędrusie” drukowali pismo „Odwet”. Robili to w podziemiach kościoła. Jeszcze w latach 70- tych XX w. w starym piecu znajdowały się niedopalone fragmenty gazety. Prawdopodobnie partyzanci próbowali spalić gazety, przed dostaniem ich się w ręce Niemców. Fragmenty „Odwetu” z 16 stycznia 1944 r. udało mi się częściowo zrekonstruować.

Zrekonstruowane pismo „Odwet” z dnia 14.01.1944 r.

Na murze przy wejściu do kościoła znajduje się tablica poświęcona „Jędrusiom” i tablica informująca o wydawaniu „Odwetu”. Na pobliskim cmentarzu znajduje się grób Oddziału „Jędrusiów”. Działalność Oddziału zapisała się złotymi zgłoskami w historii Ziemi Sandomierskiej. Kilka szkół na terenie Polski przyjęło imię Oddziału „Jędrusie”.

Tablica poświęcona Oddziałowi „Jędrusiów”

Opracowanie i foto : Zbigniew Jaskiernia

Nowa platforma widokowa pod Babią Górą

Pod koniec 2021 r. w rejonie dawnego schroniska Beskidenverein pod Babią Górą została oddana do użytku nowa platforma widokowa. Znajduje się ona na wysokości 1616 m n.p.m. Została wykonana w ramach projektu pt „Obiekty infrastruktury szlaków - uporządkowanie terenu po schronisku pod Diablakiem - dofinansowanego ze środków Funduszu Leśnego”. Platforma znajduje się przy zielonym szlaku zejściowym z Babiej Góry w kierunku Stańcowej.

Opracowanie: Z. Jaskiernia. Foto: Dziennik Zachodni

Tragedia pod Gerlachem

Czwórka młodych turystów wywodzących się z Andrychowa i okolic w dniu 7 stycznia 2022 r. podjęła próbę zimowego wejścia na Gerlach. W rejonie schroniska „Dom Śląski” jeden z uczestników na skutek nieporozumień zrezygnował z wejścia. Grupie przewodził członek SKPG Kraków, Członek KW Bielsko Biała, z uprawnieniami UIMLA Michał. Pozostali koledzy wywodzili się z Sułkowic i Roczyn. Plan przewidywał wejście z Batyżowieckiej Doliny, ale z jakichś względów zmieniono plany i grupa poszła od strony Doliny Wielickiej, która jest letnią drogą wejściową. Kiedy kolega nie mógł doczekać się na parking na uczestników wejścia wszczął alarm. Poszukiwania trwały dwa dni. W dniu 9 stycznia 2022 r. pod Kotłowym Szczytem znaleziono ciała uczestników wejścia. Spadli kilkaset metrów w dół. Prawdopodobnie jeden nich musiał porwać pozostałych kolegów, a byli związani liną. Ciała zostały zwiezione przez Horską Służbę. Trwa śledztwo, aby wyjaśnić okoliczności wypadku. Tragedia ta wywołała żywy rezonans w kraju i na terenie Słowacji.

Tragedia w rejonie Gerlacha poruszyła opinię publiczną Fot. Horská Záchranná Služba

Uczestnicy wyprawy i akcja ratunkowa.

Opracowanie : Z. Jaskiernia

Foto: Horská Záchranná Služba.

Żegnamy Andrzeja

W dniu 15 stycznia 2022 r. na cmentarzu przy ul. Sienkiewicza w Katowicach odbył się pogrzeb Andrzeja Szopińskiego. Był sympatykiem Oddziału PTT w Sosnowcu. Szczególnie upodobał sobie „Zimowe Wejścia na Babią Górę” oraz „Pożegnania Lata na Jasieniu”. Pozostanie w naszej pamięci jako człowiek niezwykle sympatyczny i zawsze uśmiechnięty. Wielki miłośnik turystyki górskiej.

Żegnaj Andrzeju !!

Wiesław Ociepka

1966-1972

Z kart historii sosnowieckiego sportu: Część 1.

Wiesław Ociepka: 100. Rocznica urodzin

Urodził się w dniu 16 lutego 1922 r. w Sosnowcu. Studiował prawo na Uniwersytecie Warszawskim. W czasie II wojny światowej wywieziony na roboty przymusowe. Od 22 grudnia 1971 r. Minister Spraw Wewnętrznych w rządzie Piotra Jaroszewicza. Poseł na Sejm PRL VI kadencji. W latach 1960- 1965 V-ce Prezes Polskiego Związku Piłki Nożnej, a w latach 1965-1972 r. Prezes PZPN.

Zginął w dniu 28 lutego 1973 r. w katastrofie lotniczej w Mostach pod Szczecinem na pokładzie samolotu An-24. Na pokładzie znajdowała się delegacja rządowa Polski i Czechosłowacji. Odznaczony Krzyżem Komandorskim z Gwiazdą Orderu Odrodzenia Polski. Pochowany na cmentarzu na Powązkach w Warszawie.

Opracowanie: Zbigniew Jaskiernia

Serdecznie zapraszamy na kolejne już XXXVII Zimowe Wejście na Babia Górę. W tym roku impreza będzie przebiegać w okresie od : 25 do 27.02.2022 r.

Wszystkie informacje znajdują się na stronie: www.sosnowiec.ptt.org.pl oraz na profilu FB naszego Oddziału.

Członkowie Oddziału PTT w Sosnowcu na turystycznych szlakach

Dorota i Adam na Jurze i Wielkiej Raczy. Ewa w Toruniu.

**WYDAWCA: POLSKIE TOWARZYSTWO TATRZAŃSKIE Oddział/PTT im.Gen.
M.Zaruskiego w Sosnowcu**
Organizacja Pożytku Publicznego Nr KRS 0000115547
www.sosnowiec.ptt.org.pl, mail: zbigniew.jaskiernia@gmail.com
Redakcja: Redaktor Naczelny - Zbigniew Jaskiernia